

ΕΤΟΣ 57ον

28 Ιουλίου 2009

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 26 (2926)

ΘΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Τό αίσθημα τῆς δικαιοσύνης εἶναι μιά πανανθρώπινη ἀλήθεια. Ἡ ἀπόδοσή της καί ἡ ἐπικράτησή της εἶναι κοινό αἶτημα ὄλων τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἔννοια αὐτή τῆς δικαιοσύνης ἐκδηλώνεται ἀκόμη ἐντονότερα στόν χώρο τῆς Ἐκκλησίας, ὄχι τόσο σάν ἀνθρώπινη, ἀλλά ὡς θεία δικαιοσύνη.

Ἡ θεία δικαιοσύνη

Ἡ θεία δικαιοσύνη εἶναι διάχυτη μέσα στό ἱερό Εὐαγγέλιο, τό εὐαγγέλιο τῆς δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ. Τό περιεχόμενό της ξεπερνάει τίς ἀνθρώπινες καί γίνινες διεκδικήσεις. Εἶναι πνευματικό καί διευρύνεται στόν ἱερό χώρο τοῦ θείου θελήματος. Εἶναι ἡ δικαιοσύνη πού ἀποδίδει ὁ Θεός στούς ἀνθρώπους μέ τή θυσία τοῦ ἐσταυρωμένου Χριστοῦ (Ρωμ. 5, 1).

Ἡ θεία δικαιοσύνη χαρίζει στόν ἄνθρωπο τήν εἰρήνην τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (στ. 2) καί ἀναπαύει τή συνείδησή του ἀπό τίς ἐφάρματες ἐνοχές καί τίς ἐμπαθεῖς διεκδικήσεις. «Εἰρήνη σημαίνει ἀπαλλαγὴ ἀπό τὰ πάθη, πού χωρίς τή χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δέν μπορεῖ νά βρεθεῖ», ἐπισημαίνει ὁ ἅγιος Μάρκος ὁ Ἀσκητής. Ὅσοι μεταλαμβάνουν μέ πίστη καί μετάνοια τό τίμιο σῶμα καί τό ζωοποιό αἷμα τοῦ Θεανθρώπου, ἐκείνοι αἰσθάνονται τή ζεστασιά τῆς θείας δικαιοσύνης καί τῆς ἀπέραντης ἀγάπης καί εἰρήνης τοῦ Θεοῦ. Τότε προγεύονται τὰ ἀγαθὰ τῆς αἰωνιότητος, πού εἶναι καί ὁ οὐσιαστικός σκοπός τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ ἀνθρώπινη δικαιοσύνη

Ἀντίθετα, ἡ ἀνθρώπινη δικαιοσύνη δέν εἶναι σταθερή, οὔτε πλήρης καί δέν ἀναπαύει τόν πνευματικό κόσμο τοῦ ἀνθρώπου. Γιατί κάθε παράβαση, παρακοή, παρανομία, ἀδικία αὐξάνει ὄλο καί περισσότερο τό αἶσθημα τῆς δικαίωσης. Ἐπειδή δέ παρεμβάλλονται οἱ ἀνθρώπινες ἀδυναμίες, τὰ πάθη ἀλλά καί ἡ ἐπιβολή τοῦ δικαίου τῶν ἰσχυρῶν, ὁ κύκλος τῆς ἐνοχῆς καί τῆς δικαίωσης, ὄλο

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ρωμ. ε' 1-10)

Ἡ συμφιλίωση μέ τό Θεό

Ἀδελφοί, δικαιοθέντες ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχομεν πρός τόν Θεόν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ καί τήν προσαγωγήν ἐσχίκαμεν τῇ πίστει εἰς τήν χάριν ταύτην ἐν ἣ ἑστήκαμεν, καί καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. Οὐ μόνον δέ, ἀλλά καί καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονήν κατεργάζεται, ἡ δέ ὑπομονή δοκιμήν, ἡ δέ δοκιμή ἐλπίδα, ἡ δέ ἐλπίς οὐ κατασχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. Ἔτι γάρ Χριστός ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν κατὰ καιρόν ὑπέρ ἀσεβῶν ἀπέθανε. Μόλις γάρ ὑπέρ δικαίου τις ἀποθανεῖται· ὑπέρ γάρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καί τολμᾷ ἀποθανεῖν. Συνίστησι δέ τήν ἐσαντοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, ὅτι ἐπι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστός ὑπέρ ἡμῶν ἀπέθανε. Πολλῶ οὖν μᾶλλον δικαιοθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπό τῆς ὀργῆς. Εἰ γάρ ἐχθροί ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ.

καί μεγαλιώνει καί μοιάζει μέ ἀτέλειωτη ἀλυσίδα, πού περιπλέκει τήν ἀνθρώπινη συνειδηση χωρίς προοπτική διεξόδου. Μᾶλλον ἰσχύει αὐτό πού ἴσκει ὁ ἀπ. Παῦλος: «Πάντες ἥμαρτον καί ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ». Δέν ἔχει συνεπῶς ἡ ἀνθρώπινη δικαιοσύνη τή δύναμη καί τήν εὐρύτητα τῆς θείας.

Τά ὅρια τῆς θείας δικαιοσύνης

Ὁ ἀπ. Παῦλος μᾶς τονίζει ὅτι «ἴσως εἶναι πιθανόν ἀλλήλα σπάνιο νά πάρει τήν ἀπόφαση κάποιος νά θυσιασεῖ καί νά πεθάνει γιά νά δικαιώσει κάποιον ἀγαθό, δίκαιο συνάνθρωπο» (Ρωμ. 5,7). Εἶναι δηλ. τό ἀνώτερο ὄριο πού μπορεῖ νά φτάσει ἡ δικαιοσύνη τῶν ἀνθρώπων. Ὅμως ἡ θεία δικαιοσύνη ξεπερνάει κατὰ πολὺ τά ὅρια αὐτά, τά καταργεῖ καί τά ἐπεκτείνει ἐκεῖ ὅπου δέν φτάνει ὁ ἀνθρώπινος νοῦς. «Ἐνῶ ἐμεῖς ζοῦσαμε ἀκόμα στήν ἁμαρτία, ὁ Χριστός ἔδωσε τή ζωή του γιά μᾶς», ἴσκει πάλη χαρακτηριστικά ὁ ἀπ. Παῦλος (στ. 9).

Ἐκεῖνος πῆρε τήν πρωτοβουλία καί ἤλθε στόν κόσμο. Ἔγινε ἄνθρωπος. Κατηγορήθηκε γιά μᾶς. Σταυρώθηκε γιά μᾶς. Ἀναστήθηκε γιά μᾶς. Ἀπέστειλε τόν Παράκλητο πρός ἐμᾶς γιά νά μᾶς ἀγιάσει. Οἰκοδόμησε τήν Ἐκκλησία του γιά μᾶς καί τή δική μας σωτηρία. Μέ σκοπό νά φύγει ἀπό πάνω μας κάθε ἐνοχή καί νά δικαιωθοῦμε χωρίς δικό μας τίμημα. «Τιμῆς ἠγοράσθητε», ἴσκει γιά μᾶς ὁ Ἀπόστολος (στ. 10) καί ἐννοεῖ τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ πού ἱκανοποίησε πλήρως τή θεία δικαιοσύνη γιά μᾶς.

Μέ ἄλλα λόγια ὁ Θεός, ξεπερνώντας κάθε ὄριο ἀνθρώπινος δικαιοσύνης «ἔδειξε τήν ἀγάπη του γιά μᾶς» ὁλοκληρώνει ὁ ἀπ. Παῦλος (στ. 9). Δηλ. τό

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, ἀφοῦ ἐδικαιωθήκαμε διὰ τῆς πίστεως, ἔχομεν εἰρήνην μέ τόν Θεόν διὰ τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ἔχομεν διὰ τῆς πίστεως καί τήν εἴσοδον εἰς τήν χάριν αὐτήν, εἰς τήν ὁποίαν στεκόμεθα, καί καυχώμεθα διὰ τήν ἐλπίδα μας εἰς τήν δόξαν τοῦ Θεοῦ. Ὅχι μόνο αὐτό, ἀλλά καυχώμεθα καί διὰ τās θλίψεις, διότι γνωρίζομεν ὅτι ἡ θλίψις παράγει ὑπομονήν, ἡ δέ ὑπομονή δοκιμασμένον χαρακτῆρα, ὁ δέ δοκιμασμένος χαρακτήρ ἐλπίδα, ἡ δέ ἐλπίς δέν ντροπιάζει, διότι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶναι χυμένη στίς καρδιές μας διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου πού μᾶς ἐδόθηκε. Διότι ὅταν ἔμεθα ἀκόμη ἀδύνατοι, ὁ Χριστός ἐπέθανε κατὰ τόν ὠρισμένον καιρόν ὑπέρ τῶν ἀσεβῶν. Διότι μετὰ δυσκολίας θά πεθάνῃ κανεῖς δι' ἓνα δίκαιον· διὰ τόν ἀγαθόν ἴσως νά τολμήσῃ κανεῖς νά πεθάνῃ. Ὁ Θεός ὅμως ἀποδεικνύει τήν ἀγάπην του σ' ἐμᾶς μέ τό ὅτι, ἐνῶ ἔμεθα ἀκόμη ἁμαρτωλοί, ὁ Χριστός ἐπέθανε γιά μᾶς. Πολύ περισσότερο λοιπόν ἀφοῦ ἐδικαιωθήκαμε τώρα διὰ τοῦ αἵματός του, θά σωθοῦμε δι' αὐτοῦ ἀπό τήν ὀργήν. Διότι ἐάν, ὅταν εἴμεθα ἐχθροί, συμφιλιωθήκαμε μέ τόν Θεόν διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ του, πολύ περισσότερο, ἀφοῦ συμφιλιωθήκαμε, θά σωθοῦμε διὰ τῆς ζωῆς του.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀληθιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

ὄριο τῆς θείας δικαιοσύνης εἶναι ἡ ἄπειρη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τόν ἄνθρωπο. Καί ἡ δικαιοσύνη χωρίς τήν ἀγάπην μετατρέπεται σέ ἀδικία.

Ἡ συμβολή μας στό ἔργο τῆς θείας δικαιοσύνης

Ὅταν ὁ Κύριος παραχωρεῖ δοκιμασίες, θλίψεις, στενοχώριες, τότε μᾶς δίνεται ἡ εὐκαιρία νά καταθέσουμε τή δική μας συμβολή στήν ἐφαρμογή τῆς θείας δικαιοσύνης. Νά δείξουμε ὑπομονή, καρτερία καί νά μὴν ἀφήνουμε τήν ὀργή μας νά ξεσπᾷ ἔναντι τοῦ Θεοῦ. Ποτέ νά μὴν ἀγανακτοῦμε, λέγοντας ἄστοχα: Γιατί Θεέ μου; Ποῦ εἶναι ἡ δικαιοσύνη σου; Ποῦ εἶναι ἡ ἀγάπη σου;

Ἁγαπητοί ἀδελφοί, ἄς ἀκούσουμε τά ἐνθαρρυντικά λόγια τοῦ Ἀποστόλου: «Νά μὴν καυχιώμαστε μόνο στίς χαρές πού μᾶς δίνει ὁ Θεός, ἀλλὰ καί στίς θλίψεις». Ἐκεῖ ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ εἶναι πιό ἔντονη, ἂν καί ἐκ πρώτης ὄψεως δέν φαίνεται. Γιατί ἡ θλίψη μᾶς ὁδηγεῖ στήν ὑπομονή καί ἔτσι δοκιμάζεται ἡ πίστη μας· καί αὐξάνει τήν ἐλπίδα μας στόν Θεό (Ρωμ. 5,4-5). Καί ἡ ἐλπίδα αὐτή γίνεται αὐθεντική ἀγάπη πρὸς τόν Θεό, ὁ ὁποῖος μᾶς δικαίωσε καί ξεχειλίσε τίς καρδιές μας μέ τήν χάριν Του. Ἄν φτάσουμε λοιπόν ἐκεῖ, ποιά ἄλλη δικαίωση θέλουμε; Ἀμήν.

Ἄρχιμ. Χ. Ν.

28 Ιουνίου 2009: ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ,
Ἐνακομιδὴ τῶν ἰ. λειψάνων Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν Ἀναργύρων (412).
Ἦχος: β΄ – Ἑωθινόν: Γ΄ – Ἀπόστ.: Ρωμ. ε΄ 1 - 10 – Εὐαγγ.: Μαθθ. στ΄ 22-33.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 5 Ἰουλίου, Δ΄ Ματθαίου.
Ἀπόστολος: Γαλ. ε΄ 22 - στ΄ 2 – Εὐαγγέλιον: Μαθθ. η΄ 5-13.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

**Γένεσις - Ἔξοδος - Λευϊτικόν - Ἀριθμοί
- Δευτερονόμιο - Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ
(Κείμενο - Μετάφραση - Ἀνάλυση - Σχόλια)**

**Ἰερεμίου Φούντα, Μητροπολίτου Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως,
Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν**

Ἐκδόθηκε καὶ κυκλοφορεῖται ὁ ἔκτος τόμος τῆς σειρᾶς «Ἑρμηνεία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης» σὲ μετάφραση, ἀνάλυση καὶ σχόλια τοῦ Σεβ. Μητρ. Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Ἰερεμίας. Τὸ βιβλίον αὐτὸ παρουσιάζει ἔντονο ἱστορικὸ ἐνδιαφέρον, καθὼς περιγράφει τὴν κατάκτηση τῆς γῆς Χαναάν ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτες καὶ τὴ διανομὴ αὐτῆς στὶς δώδεκα φυλές τοῦ Ἰσραὴλ. Πέρα ἀπὸ τὴν περιγραφή τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τὴ θεώρηση τοῦ πολέμου γιὰ τὴν κατάκτηση τῆς Γῆς τῆς Ἐπαγγελίας ὡς ἱεροῦ, τὸ βαθύτερο θεολογικὸ μῆνυμα τοῦ βιβλίου εἶναι ὅτι οἱ Ἰσραηλίτες ἔλαβαν τὴ γῆ ἀπὸ τὸν Κύριο λόγω τῆς ὑπακοῆς τους στοῦ θέλῃμα Του. Ἀντίθετα, ἀνυπακοή σ' Αὐτὸν θά σήμαινε πρόσκαιρη ἢ ἀκόμη καὶ ὀριστικὴ ἀπώλεια τῆς. Τὸ κεντρικὸ πρόσωπο τῆς διήγησης, ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, προβάλλεται ὡς πρότυπο ἀρχηγοῦ, καθὼς οἱ ἐπιτυχίες του σηπρίζονταν ἀποκλειστικὰ στὴν ἀπόλυτη ὑποταγή του στοῦ θείου θέλημα, ἀλλὰ ταυτόχρονα καὶ πρότυπο πίστεως στὸν Παντοδύναμο Θεό.

Παρακολουθήστε στοῦ νέο Πρόγραμμα
τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
τὴν ἐκπομπή «**Ἡ γυναίκα τοῦ χθές, τοῦ σήμερα καὶ τοῦ αὔριο**».
Ἐκφραση καὶ παρουσίαση τῆς δράσης τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπι-
τροπῆς Γυναικείων θεμάτων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Μὲ τὴν
Πρεσβυτέρα Βαρβάρα Μεταλλοῦ. Κάθε Δευτέρα στὶς 16:00.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἔβδομαδιαῖο φύλλον ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶν 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότῆς - Διευθυντῆς: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr

Οἱ «**ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ**» τῶν φοιτητῶν τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας στοῦ Διαδίκτυο: www.apostoliki-diakonia.gr/gr_main/profile/oikotrofeion.htm